

בס"ד

וטהר ליבנו "בשלח"

שבת שירה

זידי'ושים וזיז'וקים

הדפסת צ'לנוי השבוע

לרפואה והצלחת התורם ובני משפחתו

בבקשה הרבו בתפילה לרפואת תלמידי היקר
"צבי בן מניה"

שימשיך להתרפאות ברפואת הנפש והגוף ושמחת חיים
והצלחה וכוחות לאמו: "מניה בת צביה"

"עלונים"

בקביעות שלח איימיל

106855@gmail.com

0527120333

אשמח לתורמים ולהנצחות

לספר "וטהר ליבנו"

שבת שירה

"אז ישיר משה"

אלא יתכן שמשה רבינו שר שירה לא על נס קריעת ים סוף, אלא על ויאמינו בהשם ובמשה עבדו, וכל עוד שזה לא קרה לא הרגיש שלימות, כי מה שווה מופתים וניסים, אם אין מזה חיזוק אמתי.

אבל ברגע שעם ישראל ראה את מצרים מת על שפת הים, וראו סופית את נקמת השם, אזי האמינו בהשם לגמרי ובשלימות, ואז משה הרגיש את שעת הכושר הנכון לומר שירה בשמחה ובהתלהבות.

ללמדנו שהשמחה האמתית היא כשיש חיזוק והתקרבות לבורא עולם, וזה שווה יותר מכל הניסים והנפלאות, כי אין שמחה יותר מהרגשת השלימות, ויהי רצון שנזכה לאמונה שלימה על ידי ניסך שבכל יום עמנו, ונתחזק מזה חיזוק גדול מאוד לעבודת השם ועל כל התעלות והתחזקות נודה ונהלל לבורא יתברך אמן.

ויסר את אפן מרכבתיו וינהגו בכבדת, ויאמר מצרים השם נלחם להם במצרים

ב' של תשובה, לכן מידה כנגד מידה, ברגע האמת שבאמת כשכבר גם הם רצו להיכנס לשלב ב' של תשובה, לא נתן להם ריבנו של עולם את ההזדמנות, ומיד אמר למשה עכשיו, "נטה את ירך על הים וישבו המים על מצרים על רכבו ועל פרשיו", שימותו כשהם רשעים בלי תשובה.

והאמת היא שלא רק בגויים עסקינן, שהרי רוב רובו של העם היהודי מת במכת חושך כי גם הם הכירו בשלב א' שיש בורא לעולם ובכל זאת גם הם הכבידו את ליבם ולא רצו לחזור בתשובה ולהיות עבדים של בורא עולם, ולכן הם מתו רח"ל.

וייתכן שכל המהלך של 2 השלבים שבורא עולם עשה עם המצרים, זה היה בשביל עם ישראל, כי אם המצרים היו מתקדמים ב 2 השלבים כל שכן עם ישראל היו מתקדמים באמונה והיו חוזרים בתשובה, אבל היות והמצרים לא חזרו בתשובה לכן רוב עם ישראל לא התקדם לחזרה בתשובה ומתו כרשעים במכת חושך.

ולכן אנחנו עם ישראל, אם אנחנו מקבלים איתותים ורואים שיש "אני השם", חלילה לנו להכביד את ליבנו, ולא להיכנס לשלב ב', כי האומר אחטא ואשוב אין מספקים בידו לחזור בתשובה, שזה מדבר על אדם שרוצה לשוב בתשובה כי מכיר באמת ובבורא עולם, אבל דוחה את שלב ב' של החזרה בתשובה, ולכן הוא נענש ומת בלי תשובה רחמנא ליצלן.

לכן נזכור!! שוב יום אחד לפני מותך, וכי אתה יודע מתי תמות??? אז מהיום נתחיל להיות נקי, נשוב מעכשיו, ובהצלחה.

ואני מחזק לב מצרים, ויבאו אחריהם, ואכבדה בפרעה ובכל חילו ברכבו ובפרשיו

בפרט שכאן לא היה צורך לבורא עולם לעשות נס להעניש את פרעה, אלא רק להפסיק את הנס של קריעת ים סוף וממילא פרעה טובע ביים, אז למה נכנס???

וגם אם נגיד שהוא השתגע או שתמיד הוא היה משוגע, או שאחז אותו טירוף של שנאה שלא חשב כלום חוץ משנאה כאחוז דיבוק, אבל מה קרה למבחר שלישי - הקצינים הבכירים ומיטב החיילים, וכי כולם השתגעו????

"אז - מפרש רש"י שהכוונה "כשראה את הניסים, עלה בלבו לשיר שירה", ולכאורה קשה, שהרי משה ידע מכל התוכנית שהרי הקב"ה גילה לו שעם ישראל יחזרו אחורנית לכיוון מצרים בכדי להתנקם מהם בצורה סופית, אז למה אז לא עלה בדעתו לשיר?? נכון, שאין טעם לשיר ממש כשעם ישראל צועקים ורועדים, אבל לפחות שאז יעלה בליבו לשיר ולשבח?? וגם למה אחרי מכת בכורות לא שר שירה???

וינהגו בכבדות, כי המרכבות שלהם נהרסו, והמצרים קיבלו מכות וזעזועים וחבטות, ומפרש רש"י שזה מדה כנגד מידה, שכנגד "ויכבד לבו הוא ועבדיו" קיבלו "וינהגו בכבדות", ולכאורה עדיין יש מקום לעיין בקשר בין החבטות והנסיעה המקרטעת, ל"ויכבד לב פרעה"??

ובהמשך הפסוק מבאר האבן עזרא, "כי ה' נלחם להם במצרים", שזה כהבטחת הבורא "וידעו מצרים כי אני השם" וזה היה רגע לפני מותם, וגם כאן לא זכיתי להבין מה המטרה, אם הכירו בכוח השם רגע לפני מותם אז הם חזרו בתשובה, אז למה העונש, או שזה לא נחשב לחזרה בתשובה, אז בשביל מה צריך שיכירו את כוח השם לפני מותם?? שהרי כבר אמרו במכה השלישית אצבע אלוקים היא, וגם בדקו וראו שהפלה השם בין מקנה ישראל למצרים, וגם אמרו ה' הצדיק וכו'??

אלא נראה, שבורא עולם נתן לצרים את עשרת המכות, זה לא היה בכדי לנקום בהם, אלא שיהיה להם זעזוע בחיים ויכירו בכוחו של בורא עולם, ויגיעו לשלב ב' שהוא חזרה בתשובה וקבלת עול מלכות שמים, אבל למרות שהם הגיעו לשלב א' שהזעזועים גרמו להם להכיר בכוח השם, בכל זאת הם הכבידו את ליבם ולא רצו להיכנס לדרגה השנייה, כי לא רצו לחזור בתשובה.

ולכן מידה כנגד מידה, מיד כשהגיעו לפני מותם לזעזועים במרכבה וראו שערי מוות, והגיעו שוב לשלב א' שהכירו בכוח השם, אבל כמו שאז הם הכבידו ליבם ולא באו לשלב

פרעה ממש לא מובן!! וכי הוא משוגע?? למה הוא נכנס ליס?? מה הוא חשב לעצמו, שבורא עולם קרע את הים בכדי שהוא יעבור ויתפוס את היהודים???

והרי הוא כבר חטף 10 מכות, וראה בבירור שבורא עולם מפלה בין היהודים למצרים, שהמצרים סבלו והיהודים לא, אז ברור לכל אדם בעולם, שגם כאן גם נקרע הים להציל את היהודים ובוודאי לא לעזור למצרים???

ועוד קשה שהגמרא אומרת קשה זיווגן של אדם, שידוכין קשה לבורא עולם קריעת ים סוף, וכן קשים מזונותיו של אדם כקריאת ים סוף, וכי מה הקושי היה לבורא עולם בקריאת ים סוף???

אלא התשובה היא, **כן כולם השתגעו, כן!!** שאכן בורא עולם **השתלט על השכל של פרעה וכל חייליו הבכירים ואכן כולם השתגעו** וקיבלו החלטה לא הגיונית להיכנס לים, אכן משוגעים!! **וכן ראיתי שכתב הרמב"ן "ואין בכל המופתים כפלא הזה, וזה באמת שגוען להם, אבל סכל עצתם וחיזק את לבם להיכנס לים"**.

וזה קשה לבורא עולם, כי בורא עולם נותן בחירה לאדם, לשלוט בשכלו ולבחור, **וכאן** בורא עולם חרג מהרגילות שקבע וטבע בעולמו, והתערב להם בבחירה ובשכל והחליט במקומם, לכן זה קשה!!!

וכך זה גם בפרנסה, שכתוב בחומש דברים, **"אל תאמר כי בכוחי ובעוצם ידי עשיתי לי את החיל (עושר) הזה, כי השם אלוקיך הוא הנותן לך כוח לעשות חיל"**, והתרגום אונקלוס שינה מהרגלו, וכתב, **ה' נתן לך עצה לקנות נכסים**, שזה הכוח שה' נותן לאדם בפרנסה, דהיינו החלטה לקנות או למכור זה לא אתה מחליט, אלא בורא עולם בכוחו נותן לך את ההחלטה, וזה בדיוק כמו בקריעת ים סוף, השתלטות על ההחלטה.

ולכן, כל מי שמתחזק, וקשה לו בפרנסה או בשידוכים, שיבין זה לא אני - זה הוא, בורא עולם הוא מתערב בהחלטות שלך לפי מערך השיקולים שלו כלפיך, אבל רק הוא הכתובת, לכן בכה לפניו ותתחנן לו כעני המתחנן בדלת, רק הוא הכתובת, אין עוד מלבדו, ובעזרת ה' תראה ישועות גדולות אמנו ואמנו.

ה' ימלוך לעולם ועד - המשך

ידיד ת"ח שאל אותי איך יתכן שאז ישיר משה, ששירה זו משה ישיר בעת הגאולה השלימה **בביאת המשיח**, וכי **מה עניין מרכבות פרעה וחילו ירה בים לזמן הגאולה???**

ועניתי לו, **שהנה כתוב בסוף השירה, "ה' ימלוך לעולם ועד, כי בא סוס פרעה ברכבו ובפרשיו בים"**, ולכאורה לא מובן מה הקשר בין הפסוקים, שבגלל שבא סוס פרעה לתוך הים, לכן השם ימלוך לעולם ועד???

והתשובה היא - **"כי בא סוס פרעה"**, דהיינו שה' השתלט על השכל שלהם, לכן זה מחזק אותנו ש"ה' ימלוך לעולם ועד", שזה מוכיח שלאחר בריאת העולם בורא עולם מולך בעולם בזה שהוא משתלט על דעתם של אנשים בשידוכים ובפרנסה, **ולב מלכים ושרים ביד ה'.**

ואכן בתפילת ערבית אנחנו אומרים, שהתוצאה של קריעת ים שראו בניו גבורותיו הייתה **"ומלכותו ברצון קיבלו עליהם" יחד כולם הודו והמליכו ואמרו "ה' ימלוך לעולם ועד"**, שהבינו שבורא עולם שולט על השכל ועל הדעת ועל הבחירה של בן האדם.

אבל ההמשך יותר מפתיע, שאומרים **"כי פדה ה' את יעקב, וגאלו מיד חזק ממנו"** ולא הבנתי מי חזק מאתנו?? **המצרים??** מי החליט אולי אנחנו יותר חזקים מהמצרים רק שנגזרה גזירה והיינו בגלות?? אז מי זה חזק ממנו??

ותוך כדי תפילה מבורא עולם התחדש לי, **"חזק ממנו"** זה היצר הרע, כי על היצר הרע הגמרא אומרת יצרו של אדם כל יום מתגבר עליו **ואם אין הקדוש ברוך עוזרו "אין יכול לוי" - זה החזק ממנו.**

וגם בשידוכים זה אותו דבר, כפי המדרש **ויקרא רבה ח, א** מספרת ששאלה גבירה רומאית את רבי יוסי בן חלפתא: מה עושה בורא עולם לאחר בריאת העולם?? **ענה** לה התנא, הקב"ה מזווג זיווגים.

צעקה עליו אותה גבירה, ואמרה לו לזה לא צריך את בורא עולם אני יכולה לבד, ולקחה 1000 עבדים ושידכה אותם 1000 שפחות שלה, וכמובן היא למען הניצחון בתחרות שיתפה מערכת שלימה של יועצים ופסיכולוגים שהבינו מי מתאים למי, וככה חגגה את חתונת האלף!!!

אבל באמצע הלילה נשמעה צעקה גדולה ברומי כי לא נשאר רהיט שלט בבית שלם, כי המריבות בין בני הזוגות הטריים גרמו לרהיטים לזוז ולהתפרק, והזוגות הטריים הפכו לחבורות טריות, **וכמובן** כל השידוכים שעשתה קרסו בלילה אחד.

ובעצם מה שרצה רבי יוסי בן חלפתא לחדד לה, שגם בשידוכים בורא עולם מתערב בהחלטה, כי דווקא מה שהיה נראה שאין סיכוי שיסכימו דווקא זה הצליח, עד כדי כך שאנשים אומרים שזה פשוט **מדהים ומי היה מאמין!!!**

ככה זה בשידוכים!! כי בורא עולם מתערב בהחלטות של הבחור והבחורה החליט כן אנחנו מתאימים!! **ולכן** גם זה קשה כמו קריעת ים סוף.

ולכן, כל מי שמתחזק, וקשה לו בפרנסה או בשידוכים, שיבין זה לא אני - זה הוא, בורא עולם הוא מתערב בהחלטות שלך לפי מערך השיקולים שלו כלפיך, אבל רק הוא הכתובת, לכן בכה לפניו ותתחנן לו כעני המתחנן בדלת, רק הוא הכתובת, אין עוד מלבדו, ובעזרת ה' תראה ישועות גדולות אמנו ואמנו.

ואפשר לחדד את העניין בכך, על פי מה שחידש לי ידידי, שרוב רובו של עם ישראל מלבד החמישית או אחד מחמישים לא יצאו ממצרים ומתו במכת חושך, כי פחדו מהיצר הרע, הם חששו שלא יוכלו להשתלט על היצר הרע **בפרט** כי הם היו שקועים במט' שערי טומאה, **וזאת** למרות שראו את הניסים הגדולים והאמינו בבורא עולם, אבל **פחדו מהיצר הרע, כי חזק הוא ממנו.**

ולפי זה בקריעת ים סוף, ראו עם ישראל שבורא עולם משתלט על השכל, לכן **בשמחה רבה קבלו את מלכותו יתברך**, כי אמרו לבורא עולם אנחנו נשדל להיות יראי שמים, נברח מניסיונות, ונסגור פתחים ליצר הרע, וכשהיצר הרע בכל אופן ירצה להשתלט עלינו, אנחנו נבקש מבורא עולם, **אבא תשתלט לי על השכל "ה' ימלוך לעולם ועד"** כמו שאתה שלטת על פרעה וחילו והחלטת במקומם, ואתה לעולם ועד משתלט בשידוכים ובפרנסה ועל לב מלכים ושרים, אז **גם תגאל אותנו מיצר הרע**, ולכן כל לילה ובכל שחרית מזכירים את זה, זה לא רק הזכרת יציאת מצרים בלילה וביום, אלא זה דלק ואנרגיה עצומה לחיזוק, **שה' גאל את יעקב וגואלו לעולם מהיצר הרע החזק ממנו.**

ולכן משה רבינו, **"אז ישיר"** את השירה הזאת **לעתיד לבוא**, שאז גם יהיה **"מלאה הארץ דעה את ה' ויטו שכם אחד לעובדך"**, כי אז ה' ישחט את היצר הרע, ויהיה שליטה מלאה של בורא עולם בשכל שלנו, **ונזכיר שראינו והכרנו כוח זה של בורא עולם בקריעת ים סוף, שמזה למדנו איך לנצח את היצר הרע, שהשלטנו את בורא עולם על שכלנו, וכך ובזכות זה זכינו להגיע לגאולה השלימה שבורא עולם השתלט לגמרי באופן מוחלט "שכם אחד לעובדך".**

ולכן מוסיפים בהשכיבנו "ותקננו בעצה טובה מלפניך, והסר שטן וכז" כי זה הכוח שעלינו להשתמש יום יום גם

אחרי שעברו כ 3500 שנה מקריעת ים סוף, וזה חיזוק אמתני לחיי היום יום לנצח את היצר הרע הבוער בקרבנו.

ללמדנו, שיש עוד עצה טובה לנצח את היצר הרע, פשוט כאשר אנחנו מרגישים שמאבדים שליטה ליצר הרע, נתפלל ונמסור לבורא עולם את השליטה על רצוננו, ואם באמת ניתן לבורא עולם את השליטה אכן נצליח להתגבר על היצר הרע. **אבל** אם כאילו נמסור אבל אנחנו באמת נחליט וניגרר לרע אז חטאנו וגם פשענו באי לקיחת האחריות על עצמנו וגרוע מזה עוד האשמנו את בוראנו בנפילתנו רח"ל!!!

אמר אויב ארדוף אחלק שלל

היהודים, כי היהודים נבהלו מגילוי החיבה והחיובים של המצרים שהציקו להם ברשעות ובעבודת פרך ולכן חשדו שיש עוד רשעות המסתתרת מאחורי החינוך, ובלי ציווי של בורא עולם לקחת מהמצרים היהודים לא היו מסכימים לקחת.

ולכן כתוב שזה דרבן את המצרים לרדוף אחרי היהודים שיחזירו את מה שהשאילו ליהודים, ולמרות שחשבו שיהודים השאילו רק ל 3 ימים והיהודים לא חזרו לאחר 3 ימים, **בכל זאת** אחרי שהמצרים חטפו 10 מכות ומתו הבנים הבכורים שלהם, **היה להם לוותר על הכסף העיקר להתפטר מהיהודים** שלא יחטפו עוד מכות, **למה בכל זאת** רדפו להחזיר את הכסף??

וכאמור זה מובן, שלא הפסד הכסף גרם למצרים לרדוף אחרי היהודים, **אלא** שכל נתינת הכסף היה חלק מתוכנית נקמה מרושעת ביהודים.

מצד שני זה גם היה חלק מהחשבון של בורא עולם להכשיל את המצרים שירצו לנקום ביהודים ולרדוף אחריהם גם אחרי שיצאו ממצרים, **ואדרבא** בורא עולם נתן למצרים תחושה טובה שהנה הם מצליחים להתקדם בתוכנית הנקמה ובסוף בורא עולם הפך את הקערה על פיה, שנכשלה התוכנית הזדונית של המצרים, ואדרבא היהודים הרוויחו גם רכוש גדול מכל המהלך.

ועל פי רעיון זה ביאר **הכלי יקר** מה שאמרו חז"ל כל **המיצר לישראל נעשה ראש**, כי בורא מגדיל אותו לראש כדי להגדיל אח"כ את נפילתו.

וזו כוונת הפסוק "איש בער לא ידע וכסיל לא יבין את זאת בפרוח רשעים כמו עשב ויציצו כל פועלי און להשמדם עדי עד".

ובורא עולם משתמש בזה גם להיפך, "אודך כי עניתני ותהי לי לישועה" **אבן מאסו הבונים הייתה לראש פינה**, "מאשפות ירים אביון", להרים מהכי נמוך להכי למעלה.

וכמו פרעה הרשע כך היצר הרע האויב הגדול עושה לנו, הוא מפנק אותנו בכל דרך, בכדי שאחרי זה יפיל אותנו הכי חזק שיש, ולפעמים הוא גם נותן לנו כביכול להתעלות ברוחניות בכדי שאחרי זה יפיל אותנו הכי נמוך מהמקום שהכי גבוה.

ולכן עלינו להתלכד, ולהתחזק בחבורה, שלא ניתן ליצר את זממו, ולא ניתן לו מהחיזוק למעלה להפיל אותנו הכי למטה לייאש אותנו, כי זה כוחו של חבורה, לעודד, לא ליפול להחזיק מעמד.

ואם חלילה נפלת אל תיפול הכי למטה כשאיפת האויב, וגם אם נפלת הכי למטה, אל תתייאש כרצונו הזדוני והמרושע של האויב היצר הרע, אלא למרות התסכול הנורא על הנפילה החדה מרוחניות וקדושה לתהומות של טומאה, אוי כמה כואב, אבל אל תפרגן לו ותתייאש אלא ביחד נקום ונתעודד.

ומצד שני אם תראה שאתה יורד למטה ועוד למטה במצב הכלכלי או בעניין אחר, אל תיבהל ואל תתייאש!! כי יתכן שבורא עולם רוצה להרים אותך הכי גבוה והכי למעלה, ולכן הוא הוריד ומוריד אותך, בכדי שהעלייה תהיה הכי מוחשית והכי בולטת לטובה, ובעזרת ה' נקווה שנזכה לראות בישועת השם כהרף עין, ונעלה מעלה מעלה ברוחניות ובגשמיות אמן ואמן.

הכלי יקר כתב שפרעה חשב לעשות לישראל כנוהג העולם, שמי שרוצה להפיל את חברו אזי כמה שיותר יגביהו כך תגדל נפילתו, כמ"ש (איכה ב א) "משמים ארץ תפארת ישראל" דהיינו מאיגרא רמא לבירא עמיקתא.

והביא משל במלך אחד שמרד בו איכר פשוט ונבזה, מה עשה המלך העשירו והגדילו מאוד מאוד, ועבדי המלך תמהו על זה, ולאחר כמה שנים שהכפרי היה אדם חשוב עשיר ומפורסם, אז עשה בו המלך נקמה שהרג אותו ואת כל משפחתו ולקח את כל רכושו ולא השאיר לו שריד ופליט, וזה נקמה כואבת ומפורסמת הרבה יותר מאשר היה הורג אותו כשהוא שפל ולא מוכר.

כך אמר פרעה לעמו: מה שווה הנקמה שאתנקם מעבדים העסוקים בחומר ולבנים ככתוב "וידל ישראל מאד", אדרבה אחלק להם שלל משלי ומשל עמי ע"י שישאילום כלי כסף וזהב ושמלות וככה ירגישו חשובים.

וזו הכוונה **אמר אויב ארדוף ואשיג** אותם כי יבא יומם, אבל בהתחלה אחלק להם שלל משלי, וכאשר "תמלאנו נפשי" שימלא ליבם של ישראל כל טוב מנפשי - ממני ומרכושי, וכשהם יהיו שקטים ושאננים, אזי "אריק חרבי ותורישמו ידני" אני ינקום בהם, כדי שתהיה גלויה ומפורסמת הנקמה שאעשה בהם על שמרדו בי והביאו את עשר המכות על מצרים.

וקשה לי על הסברו הנפלא, הרי כתוב פעמיים בתורה לגבי הרכוש שלקחו ממצרים, "ויתן השם את חן העם בעיני מצרים", הרי שזה היה מתוך נשיאת חן, ולא מתוך כוונות זדוניות ורעות, וחלק מתוכנית של נקמה???

אלא יתכן שזה בדיוק היה הנשיאות חן שה' נתן ליהודים אצל המצרים, והיא התוכנית המחשבה הזדונית והמרושעת לנקמה, שהלבישו אותה בחיוד נופת צופים כאילו יש כאן רגע של התחשבות וידידות עם היהודים, ולכן יש מדרשים שהמצרים השאילו בעל כורחן של

וטהר ליבנו - בשלח

כי קרוב הוא פן ינחם העם וישבו מצרימה

והנה רש"י אומר שפרעה הסתפק האם לרדוף כי סגר עליהם המדבר או לא לרדוף כי פחד, **אזי** הקדוש ברוך הקשה את לבו לרדוף אחרי בני ישראל. **משמע מזה**, שאם פרעה לא היה מסתפק, ולא היה לו צד לרדוף, אז הקב"ה לא היה מקשה את ליבו. **אלא עצם הדבר שנתן דריסת רגל ליצר הרע, בספיקות, לכן נכשל בדבר.**

מה שבא בקלות הולך בקלות, לכן לא נכנסו מיד לארץ כי בניסיון קטן יחזרו לטומאה, לכן הלכו דווקא במאמץ מרובה ובדרך ארוכה והרבה מכשולים, וזה לחזק שנוכל להשתנות באמת, ולא ניפול במהירות מהחיזוק שקיבלנו על עצמינו, אז צדיקים קשה לכם, הדרך ארוכה, זה בסדר, ככה החיזוק יחזיק מעמד, לא להישבר, קדימה.

וזה מלמד אותנו, לא להשאיר פתחים וספיקות ליצר הרע, אלא חד וברור, וימאנווןוןון לא רוצה!! חד וחלק, לא רוצה לחטוא, אין לי ספק ולא התלבטות, לא!! נקודה. לא!! ככה היצר לא יכריע אותנו, ובעזרת השם נצליח להתחזק באמת בלי ספיקות אלא בחוזקה "ה' הוא המלך ולו אנחנו עבדים", בלב ובנפש, בלי ערעור ופקפוק.

ולא נחם דרך ארץ פלישתים פן ינחם העם בראותם מלחמה וישבו מצרימה

שהשביעם משה שלא לקרב הקץ, וההמשך של הפסוק "כי **קרוב הוא**" הכוונה שהשבועה שנשבע אברהם לאבימלך שאמר "**אם תשקור לי ולניני ולנכדי**" ועדיין נכדו קיים, **ולכן** הפלישתים לא פחדו שילחמו בהם לכבוש את הארץ, אלא הם יחשבו שבגלל נקמה על בני אפרים מותר ליהודים להילחם בהם, לכן הפלישתים יבואו שוב להילחם, אבל באמת גם נקמה עדיין אי אפשר לנקום בהם, ולכן הבורא לא קיבל תנחומים.

יש לתמוה מה הפחד שלהם ממלחמה - למה להם לפחד, הרי בורא עולם עשה להם ניסים גלויים, אז מה מקום לפחד?? ובפרט שראו בחוש שבורא עולם איתם כל רגע, שהרי היה להם את **עמוד הענן ועמוד האש**, אז למה נחשוש שיפחדו??

ובמדרש כתוב שמשבט אפרים היו שמהרו לצאת משעבוד מצרים 30 שנה לפני זמן הגאולה, כי הם טעו וספרו את הארבע מאות שנה מזמן ברית בין הבתרים במקום מלידת יצחק, והפלישתים הרגו אותם, ולכן כעת הפלישתים יחשבו שהיהודים באים לנקום על רצח בני אפרים, ויבואו להילחם עם בני ישראל למנוע את הנקמה, אבל גם זה לא מובן, למה המדרש מסביר את המלחמה עם הפלישתים בגלל נקמה, הרי ממילא ילחמו בגלל שהם לא רוצים שישראל יכבשו את ארצם??

והנה כתוב עוד במדרש על הפסוק "**ולא נחם אלוקים**" – שהקב"ה לא קיבל תנחומים על שהרגו פלישתים את בני אפרים, והסיבה שבני אפרים מתו היא כי עברו על השבועה

וייתכן שהיהודים שיצאו חמושים בכלי נשק יהיו כל כך להוטים לנקום את נקמת דם בני אפרים, וכשיראו שמנוע הדבר מהם, מרוב תסכול והתמרמרות יחזרו למצרים, כי הם יראו בזה השפלה מחרידה.

וכמו שהבעל **מסילת ישרים** כותב: שהנקמה בווערת בעצמות, והנקמה מתוקה מדבש, כי רק היא מרגיעה ונותנת לנפש מנוחה ממכאובה, **ולהתגבר על הצורך בנקמה קל רק למלאכי השרת**, ולא לאנשים הגרים בבתי חומר אשר בעפר יסודם!!

וחשבתני, אם אכן נגלה את האמת שהיצר הרע הוא השונא הכי גדול שיש לנו בחיים, הוא פשוט יורד לחיים שלנו והורס לנו הכל, את היראת שמים!! את המשפחה!! את הפרנסה!! את העתיד!! ומשפיל אותנו עד למטה ומוריד אותנו לשאול ולגיהנום.

אזי הלוואי ונשתמש במידת הנקמה שבוערת בעצמות, ונשנא אותו ואת כל פיתויו באמת בשנאת מוות עד כדי גועל, ונשנא אותו וננקום בו בכך שנתעלה ברוחניות ונחזק גם אחרים ביחד אתנו, והלוואי שעדיין לא נירגע אלא האש של הנקמה ביצר תבער בנו, ותיתן לנו כוחות כמעט מעל הטבע להתפרע בחיזוק ובתורה לעצמי ולזיכוי אחרים, ונקמה הזו אני מאמין שהרבה מלאכים ישמחו להשתתף במסיבת הנקמה הזו, קדימה בהצלחה אמן ואמן.

"וישבו לפני בעל צפן ואמר פרעה נבכים הם בארץ סגר עליהם המדבר"

אבל זה לימד אותנו לקח לחיים, עד כמה צריך ללמד זכות, והוא העביר את הסיפור לאחרים, ולאחר שנתיים הוא פגש אותי להגיד תודה, על המוסר השכל שיצא מבנינו.

ובעצם ככה זה קורה כשלאדם אין את כל התמונה ויש לו רק את חצי התמונה, לכן יש אי הבנות ומסקנות הפוכות מהמציאות האמתית.

ובכלי זה השתמש בורא עולם כנגד פרעה, שהרי הקדוש ברוך הוא אומר למשה רבינו לחזור מקצה המדבר חזרה לכיוון מצרים, **ולמה??** בכדי שפרעה יטעה ויחשוב שבורא עולם לא יכול להוציא אותם ממצרים בגלל הכישוף הגדול של פי החירות.

והיהודים לא ידעו את כל מערך השיקולים של בורא עולם, ושמעו בקול משה וחזרו אחורנית, כי אם ידעו שהכל הטעייה הם לא היו פוחדים מפרעה, **ולהגיד** שבחן של ישראל שלא שאלו שאלות אלא הלכו בתמימות אחרי משה בדבר האלוקים, **ולכן** הקדוש ברוך משבח אותם "ויעשו כן", **אומנם** פרעה ראה רק חלק מהתמונה נפל בפח

סיפור אמתי, יום שישי עצר לי רכב באשדוד, ואברך שואל אותי אם רצוני בטרמפ?? **ענית** לו כן בשמחה!! ובדרך הוא אומר לי: **אתה חיזקת אותי, שאלתי** אותו מתי?? **הוא** חייך וסיפר לי שזה מלפני כשנתיים, והזכיר לי נשכחות, שלפני שנתיים הוא לקח אותי טרמפ ברכבו, והוא עצר ליד בית כנסת, ואני אומר לו סליחה!! אני צריך לרחוב רשב"י, והוא בתמיהה עונה לי, כן, אבל אני צריך פה!!!

ואני אומר לו שוב, סליחה!!! אבל אני צריך ברחוב רשב"י, כי אשתי כבר מחכה לי שם!!

הוא כעס, ואמר לי תגיד לי אתה לא מבין?? **אני צריך פה!!** וכמעט זרק אותי על גודל חוצפתי כי רבה היא, והוא חושב לעצמו: אני עושה לו טובה "ויש לו דרישות לבחור".

ואז לפתע הטלפון שלי צלצל, **והתברר** שהמתווך שהיה אמור לקחת אותי לרשב"י הגיע דקה אחרי שעליתי על הטרמפ, ואני הייתי בטוח שזה המתווך, **כמובן** שינו התגלגלו מצחוק, על הטעות המשעשעת.

שהיהודים תקועים בגלל הכישוף, ולכן הסיק מסקנות מוטעות, כי אכן לא היה לו את כל התמונה השלימה.

זזה מזכיר לי סיפור נוסף, פעם עליתי לבקר הורה של תלמיד שלי, וכשהתקרבתי לקומה של התלמיד, דלת ביתו הייתה פתוחה לרווחה, ואני רואה את ידו הגדולה והרחבה של אביו מפליקה סטירה אימתנית על לחיו של בנו, ומעיפה אותו מקצה הסלון לקצה השני, אני רציתי לברוח מהשטח, **פחדתי**, אבל אז אני שומע את האבא יוצא למדרגות וקורא לי, אני היססתי ונכנסתי כשידי צמודות

לראשי כמוכנות להגנתי, אך האב התפוצץ בצחוק, ואמר לי: נראה לך שאתה יודע מה באמת קרה, שאני אבא אלים ומסוכן, שחייבים לערב כל מיני גורמים, משטרה רווחה וכו'.

אבל האמת היא **בדיוק הפוך ממה שראית**, פשוט בני קרא ולמד בעניין חשמל, ולכן הכניס ברזל לתוך השקע לניסוי כל שהוא, וברגע האחרון העפתי אותו שלא יתחשמל למוות, אז אני לא אבא אלים אני אבא מציל חיים, ואכן זה התברר כאמת.

ולמדתי לקח חד בחיים, חצי תמונה יכולה להיות עם משמעות הפוכה לחלוטין מהתמונה השלימה, ולכן כשאנחנו לא מבינים למה כשאנחנו מתחזקים פתאום קשה לנו יותר?? או כל מיני שאלות בחיים, למה?? לא להיבהל, זה רק חצי תמונה!! אם היינו רואים תמונה שלימה היינו רוקדים ברחובות, כי בורא עולם אוהב אותנו ואנחנו עמו וצאן מרעיתו, אז נסמוך עליו בעיניים עצומות, כמו עם ישראל שחזרו אחורנית כבקשת משה בלי לערער.

ויקח משה את עצמות יוסף עמו

לבחור, אזי נטיית הלב באיזה מצווה לבחור מלמדת על חוכמת לב אמתית, ולכן משה בחר במצוות עצמות יוסף, שזה יותר אחוזים לשם שמים מצוות הביזה.

ועובדה שמשה רבינו היה צריך לנתק אותם מביזת היס, וזה לא היה קל, וכפי שכתוב במפרשים שממש היה צריך לתלוש אותם בכוח, כי כאמור יש מצוות שנעים לעשות, ויש מצוות שקשה לעשותם.

על פעולת משה זו, אמרו חז"ל "חכם לב יקח מצוות", ולמה דווקא על זו?? וכי חסר מצוות שמשה רבינו עשה בחייו, מה מיוחד במצווה זו??

אלא שכאן היה בפני משה לקיים או את מצוות הביזה שגם היא הייתה מצווה, "בקש נא מאת העם", שלא יאמר אותו זקן ועבדום וענו אתם קיים ורכוש גדול לא קיים, ולכן גם היהודים בביזה קיימו מצוה, אבל כשיש 2 מצוות

על כן גם לנו תמיד יהיה הפלס בידינו, לדעת כמה לשם שמים יש בכל מצווה שאנחנו עושים, ולאיזה מצוה נרוץ ונבחר ונעדיף לעשות אותו ראשון, ושכל מעשינו יהיו לשם שמים באמת אמן.

המשך – חכם לב

מאת רעותה", חוץ מאשר משה רבינו שלמרות שהוא לוי בכל זאת המצרים הכירו אותו ולכן גם הוא היה בנשיאות חן של המצרים כפי שכתבה התורה.

וכאן עמד משה רבינו בפני דילמה קשה, שמצד אחד רק הוא משבט לוי שהיה לו נשיאות חן מהמצרים.

ואם הוא היה לוקח מהם כסף וזהב זה היה מייקר את לומדי התורה, שעם ישראל ידע ששבט לוי לומדי תורה עינו את עצמם בתורה כתחליף ראוי ומעודף מעינוי מצרים, ואם לעינוי מצרים מגיע שלל כל שכן לעינוי המועדף עינוי בעמל התורה בוודאי ועל אחת כמה וכמה שמגיע להם שכר ושלל.

ועוד קיבל אסמכתא לטענה זו, כי הנה גם הוא למרות שלא עונה בעבודת פרך בכל זאת הקב"ה נתן שימצא חן בעיני עבדי פרעה, ואם הוא לא ינצל זאת הרי שזה בל תשחית ממתנת הבורא שנתן לו נשיאות חן מיוחדת.

אבל משה חכם לב יקח מצוות, העדיף מצווה שאין לו בה טובת הנאה גשמית, בפרט שעצם זה שמשה משבט לוי נבחר לגואל למרות ששבט לוי לא היו בעינוי פרעה, זה כבר הוכיח שעינוי הלויים בעמל התורה היה תחליף מושלם וראוי במקום העינוי של פרעה, והיות ומשה בעצמותו כגואל כבר חיזק את לומדי התורה, לכן משה בחר בקבורת יוסף שהיא מצווה שכולה חסד של אמת.

ומחמת שיש כאן הכרעות דקות במשקל המצוות להחליט שמצוות קבורת יוסף עדיפה ממצוות השלל שיש בו גם בעקיפין עוד חיזוק לחשיבות לומדי התורה, לזה צריך להיות חכם לב גדול כמו משה, לדעת שמצווה שכולה לשם שמים עדיפה ממצווה חשובה מאוד מאוד אבל שיש בה אחוזי הנאה וטובת הנאה עצמית.

יש לתמוה למה בעצם היה למשה רבינו זכות לקבל רכוש מהמצרים, הרי הוא וכל שבט לוי לא עונו, והרי מפורש שהרכוש זה תמורת העינוי?? ואפילו שגם משה נשא חן בעיני עבדי פרעה והמצרים שמחו לתת לו כסף וזהב אבל עדיין זה לא משווה אותו לעם ישראל שמגיע להם מכוח ההבטחה ומכוח ציווי ה' כפיצוי על העינוי??

וייתכן, שדווקא משה היה זכאי לקבל מהשלל והרכוש כי הוא עבר את העינוי הגדול מכולם, שניתקו אותו מהבית מדרש של שבט לוי, וניתקו אותו מהעם שלו, ועשרות שנים הוא היה בגלות כי באו להרוג אותו על שדאג לשלום העם - שלא יהיו מצרים שיטמאו את עם ישראל כאותו מצרי שמשה טמנו בחול.

אבל עדיין אפשר לטעון, שמשה לא סבל עינוי ועבודת פרך, אלא ברח כמורד במלכות, ולכן עדיין לא מגיע לו רכוש כמו כל היהודים שעבדו למצרים עבודת פרך??

לכן נראה לתרץ כדברי הזוהר הקדוש ששבט לוי גם היו בגזירת העינוי ככל השבטים רק הם המירו זאת לעמל ויגיעה בלימוד התורה בהתמדה ובעומק הסוגייה, ולמרות שהם התמידו עוד קודם השעבוד של פרעה, בכל זאת בזמן השעבוד הם גם לא נשמו ולמדו עוד יותר בהתמדה עד כלות הכוחות.

ולכן בעיקרון גם לשבט לוי מגיע שלל כי גם הם עונו, ואפילו שלא עונו על ידי המצרים הרי גם שאר השבטים לא הועילו בעבודתם למצרים, כי הכל היה נהרס ולא מתקיים, רק עבודה לשם עינוי, היות וזה היה במקום העינוי של מצרים, לכן מגיע להם.

אבל למצרים לא היה חיבור וקשר לשבט לוי ולכן היה חסר בהם את חלק הציווי "וישאלו איש מאת רעהו ואשה

וחמושים עלו בני ישראל מארץ מצרים

לפי זה מובן מדוע משה רבינו בא בשיא קושי העבודה ואומר לעם ישראל שבורא עולם יוציא אותם ממצרים ויקח אותם לארץ ישראל ושיהיו עם ה', וכבר כתבנו בפרשת וארא שכאשר אדם סובל מאוד בכאב עצום, דבר יחיד שהוא רוצה לשמוע זה מתי הכאב והסבל הנוראי יפסק, ובאמת פלא שמשה רבינו לא הבין זאת???

אלא ייתכן שמשה רבינו רצה להציל את כל עם ישראל שבשיא הסבל והשעבוד לפרעה הם יסכימו ויקבלו עליהם בקלות את ההחלפה מעבודת פרך אכזרית לפרעה עד כדי קוצר רוח, ולהחליפו לעבודת ה' הקלה יותר מבחינה גופנית ונפשית, ואם היו עם ישראל מתעלים על סבלם ומקשיבים למשה, אזי כל עם ישראל היה יוצא ממצרים ולא רק חמישית.

כי עם ישראל עוד לפני שטעמו טעם החופש ובשיא הסבל והעינוי של פרעה היו בנקל מחליפים שעבוד בשעבוד, אבל לצערנו כי רב הם לא שמעו אל משה רבינו, כמה חבל!!!

תראו מה זה, פעם אחת לא הקשיבו למשה רבינו, ורוב רובו המוחץ של עם ישראל מתו כרשעים!!! איזה פחד דבר זה, או לנו אם נזלזל בדבר אחד שאולי בדיוק זה הדבר שישנה אותנו מרשע לצדיק או חלילה להיפך.

המבלי אין קברים במצרים לקחתנו למות במדבר

ולכן "ויצעק משה", שהיה עליו היה להתאמץ בתפילה מחמת החטא שחטאו בחרטום, והתחנן לבורא עולם שלא יכעס עליהם ויהרגם על שחזרו בהם מהיציאה, ועל שהעדיפו למות כרשעים, כי אין דנים את האדם בשעת צערו, ואין זה חרטה אמתית מאהבת כלולותיך, ומאהבתם לבורא עולם, אלא זה דיבור מתוך לחץ וחרדה עמוקה שדיברו דבר שטות גמורה.

ובנרא עולם עונה למשה "מה תצעק אלי, דבר אל בני ישראל ויסעו", שלא מספיק תפילה - צריכים פעולה של חיזוק!! **וברגע** שעם ישראל ישמעו בקולך ויכנסו לים למרות שיחשבו שהם ימותו בים כעונש על חטאם, זה יתקן את חטאם.

שהרי הם כבר ראו שתוך כדי מכה חושך, חוץ ממה שבורא עולם העניש את הגויים הוא גם הרג את רוב רובו של עם ישראל, ולכן גם עכשיו שחזרו בהם מאהבתם לבורא עולם וחזרו להיות רשעים מגיע למות כמו הרשעים במכת חושך, ואם הם לא היו חוזרים בתשובה הם לא היו מעיזים להיכנס לים ולהרוג את עצמם בידיים בטביעה שהיא מיתה אכזרית ויותר מחרב המצרים, ואפילו אחרי שהים נקרע בנס גם היה להם לפחד שתוך כדי נס ה' יטביע אותם כפי שהרג את הרשעים במכת חושך.

ואם בכל אופן נכנסו כולם, סימן שהם חזרו בתשובה על דבר השטות שאמרו בזמן הלחץ, וסמכו על דברי משה שהשם ילחם לכם, והתחזקו באמונה ובביטחון, ועד כדי כך הם חזרו בתשובה שהם לא חששו להיכנס לים אפילו אם ימותו בטביעה כעונש.

לכן מורי ורבותי, זכרו גם בעת לחץ וחרדה או בזמן ניסיון קשה ומר, לא לשבור את הכלים לגמרי חלילה, כי קשה אחר כך לתקן זאת, וגם לבני ישראל שחזרו מיד בתשובה על זה ומסרו עצמם למות בטביעה אכזרית, בכל זאת הזכירה להם התורה אחר כך עוון זה.

אבל גם אם נפלת מחמת הקושי לא להתיאש אפשר לתקן, בורא עולם יודע את צרת נפשך ולעולם אל יאוש, תמיד הדלת פתוחה, וידו פשוטה לקבל שבים.

כתב רש"י "אחד מחמישה יהודים יצאו ממצרים כי רוב עם ישראל מתו במכת חושך", וכתב רש"י בפרשת בא שרשעים היו ולא רצו לצאת ממצרים ולהיות עבדי ה' לכן מתו.

וכמובן רבים המקשים והתמהים איך ייתכן שרוב עם ישראל למרות שראו את רוב המכות שהם נפלאות הבורא והוכחה לשלטונו בעולם, ובכל זאת רובם לא רצו לקבל על עצמם עול מלכות שמים!!! **הייתכן**?? וכי העדיפו עבודת פרך עד כדי כך שלא יכלו לשמוע למשה מקוצר רוח ומעבודה קשה?? וכי זה עדיף מתענוג לחיות בעמלה של תורה???

וחשבתי ללמד קצת לימוד זכות עליהם, שהיות והיה להם חופש מהעבודה לפרעה כמה חודשים שהתחיל מראש השנה עד מכת חושך שהיה לפני פסח, לכן הם כבר טעמו טעם של חופש לכן הם פחדו לחזור לעבודה אפילו לעבודת ה' יתברך, פשוט הם רצו שקט בלי עול אחרי כל מה שסבלו.

עם ישראל היו לחוצים ומפוחדים שמצד אחד המצרים רודפים אחריהם ומצד שני הם חסומים בים סוף, ולכן התלוננו ככתוב בפסוק, ויש לתמוה למה משה שידע את האמת לא הרגיע את היהודים, **הרי** יכל לספר להם שהכל זה תוכנית מכוונת מבורא עולם שיחזרו מהמדבר לים סוף רק בכדי להטעות את המצרים?? **למה** במקום זה אמר להם, "השם ילחם לכם"??

ועוד קשה למה, "ויצעק משה אל השם", מילא הם לחוצים ופוחדים אבל משה יודע את האמת, למה צעק???

אלא נראה שבאמת במשפט הזה "המבלי אין קברים במצרים", הייתה הנפילה הגדולה של עם ישראל, כי הם אמרו עדיף היה לנו למות עם כל היהודים שמתו במכת חושך, מאשר למות במדבר.

כי זאת אומרת שהם העדיפו למות כרשעים, והתחרטו מהתלהבות שהייתה להם בבורא עולם ומהחסד נעורייך **לכתך אחרי**, והכי גרוע למות יחד עם הרשעים שלא רצו לעבוד את בורא עולם, ועל זה אומר רש"י "אשר המרו על סוף", ועל זה רימז משה בתוכחתו בחומש דברים "מול סוף".

והיות והם חטאו שהתחרטו מלכך אחרי במדבר והעדיפו למות כרשעים, **לכן** משה רבינו לא הרגיע אותם וסיפר להם את כל האמת על התוכנית, **אלא** סתם דבריו ואמר יהודים אתם חייבים לתקן ולהתחזק באמונה ובביטחון - "השם ילחם לכם".

רעיון מהפרשה

בשלח

כל חיל פרעה בים לא נשאר בהם עד אחד

המצרים בתשובה עכשיו ומיד, מאשר פרעה שחזר והחזיר בתשובה רק אחרי מאות שנים, בתקופת יונה שמשך את יהוא למלך ככתוב ברש"י???

יעוד פלא עצום, איך יתכן שאחרי כל מה שעבר במכות ובים, ובחמישים יום בתהום!!! בכל זאת הוא שכח ולא חזר בתשובה מאות שנים, רק עד שיונה הזכיר לו?? ובכלל הוא זכה לאריכות ימים מופלגת, ובכל זאת הוא נשאר רשע???

אלא באמת **רשע נשאר רשע!!!** ומאות שנים אחרי קריאת ים סוף הוא לא התקרב לבורא עולם, אבל המוסר שראה ישב כל הזמן על פתחי ליבו, וברגע שהתעורר אפילו שזה היה לאחר מאות שנים, בכל זאת המוסר שראה בזמנו התעורר בו בעוז, והחליט לחזור ולהחזיר בתשובה.

ובאמת מצד עצמו לא היה מגיע לו את הפרס הגדול לחזור בתשובה, אבל היות והוא החזיר עיר שלימה בתשובה, היה שווה להמתין לו למרות חטאיו האינמיים והמחרידים.

וישבי נינווה עדיפים על המצרים, כי לנינווה היה זו פעם ראשונה שהעירו אותם לחזרה בתשובה ומיד חזרו בתשובה בלב שלם, ואכן הרבה מהלכות תשובה לומדים מנינווה, כי פרעה הרשע לימד אותם מה זה תשובה.

ובעצם הוא לימד אותם מבשרו, שחזרה בתשובה צריכה להיות מהלב, הנה הוא כבר אמר למשה "ה' הצדיק ואני ועמי הרשעים", אבל משה ביטל דבריו, ואמר אני יודע שזה לא מלב שלם, וברגע שיגמר הצרה אתה שוב תחזור לסורד, וכך היה משך מאות שנים.

ייתכן מאוד שהוא שרד ללמדנו, א. שתשובה צריכה להיות מכל הלב, ולא רק זמני. ב. שאפילו רשע מרושע שווה לבורא עולם להשאיר אותו מאות שנים, בשביל להחזיר ציבור שלם בתשובה. ג. לעולם אל תזלזל במוסר, אפילו אם מאות שנים זה לא עזר, אבל יום אחד הלב נפתח סוף סוף, והבן אדם נזכר, ואז הכל צף, והוא חוזר בתשובה שלימה.

אבינו מלכינו השיבנו בתשובה שלימה לפניך, ותן בידינו זכות להשיב רבים מעוון, כי עדיין אינני גרוע מפרעה הרשע רודף אני לחזק את עצמי יחד עם אחרים ציבור גדול עד כמה שידי משגת, לחזרה בתשובה שלימה ונצחית מתוך שמחה וטוב לבב אמן ואמן.

"ויבאו בני ישראל בטו' לחודש השני לצאתם מארץ מצרים, וילונו כל העם"

וכן קשה שלפני היציאה ממצרים נצטוו לאכול את קרבן פסח עם מצות, ובכל שבעת ימי הפסח אסור לאכול חמץ, רק מצות, (רק יש דעות שציווי זה היה רק לדורות), אם כן לכאורה וכנראה היהודים הכינו ואפו מצות לפני היציאה ממצרים עבור שבוע שלם, אז אם כך למה ביציאה כתוב וישא העם את בצקן טרם יחמץ, מה הסיפור של הבצק?

אלא נראה, שבאמת עם ישראל היה לו ביטחון בבורא עולם שידאג להם במדבר, חסד נעורייך אהבת כלולותיך, ולכן לא הכינו כלום מלבד מצות מצוה שאכלו בליל פסח עם הפסח והמרור, רק ברגע שהם טעמו את המצווה בתוך

תוספות על התורה כותב: אבל אחד נשאר דהיינו פרעה, והביא מדרש שבא גבריאל והחזיק פרעה בתהום של הים חמישים יום, כנגד שאמר מי ה' אשר אשמע בקולו (שכמניין מ"י היה בתהום של ים).

והנה במדרש תהלים ק"ו וכן הבעל הטורים מביא מפרקי דרבי אליעזר פ' מ"ג מובא מחלוקת תנאים, רבי יהודה אומר אפילו פרעה מת, שנאמר "אחד מהם לא נותר", ורבי נחמיה חולק כי "עד" ולא עד בכלל, ואכן פרעה היחידי שנותר, כמו שנאמר (שמות ט, טז) "ואולם בעבור זאת העמדתיך".

וראיתי מקשים על רבי נחמיה מלשון הפסוק תהלים ק"ו, יא: "ויכסו מים צריהם אחד מהם לא נותר" וכאן משמע שלא נשאר זכר מהמצרים ואף אחד לא שרד??

ומדן הגר"ח קנייבסקי בספרו טעמא דקרא עמוד מ"ו שבשלב הראשון גם פרעה טבע, ולאחר מכן הקב"ה החזיר אותו לחיים כדי שיספר את ניסי הבורא, ודייק כן מלשון הפרקי דרבי אליעזר "שהחיהו הקב"ה מבין המתים".

ואחרי שפרעה ניצל, כתוב במדרש: שפרעה נהיה מלך בנינווה, וכשבא יונה הנביא והזהיר אותם שאם לא יחזרו בתשובה נינווה מתהפכת, מיד נזכר פרעה במכות מצרים, והחזירם בתשובה.

וזה פלא עצום, הרי כל המצרים שטבעו ומתו כבר הכירו בכוח השם, ואמרו שהשם נלחם בהם, אבל בורא עולם לא רצה שיחזרו בתשובה לכן מיד הטביע אותם, אז למה דווקא הרשע העיקרי דווקא הוא שרד, ואפילו שהחזיר בתשובה עיר שלימה למה זה עדיף מלהחזיר את כל

וייתכן מאוד שהוא שרד ללמדנו, א. שתשובה צריכה להיות מכל הלב, ולא רק זמני. ב. שאפילו רשע מרושע שווה לבורא עולם להשאיר אותו מאות שנים, בשביל להחזיר ציבור שלם בתשובה. ג. לעולם אל תזלזל במוסר, אפילו אם מאות שנים זה לא עזר, אבל יום אחד הלב נפתח סוף סוף, והבן אדם נזכר, ואז הכל צף, והוא חוזר בתשובה שלימה.

אבינו מלכינו השיבנו בתשובה שלימה לפניך, ותן בידינו זכות להשיב רבים מעוון, כי עדיין אינני גרוע מפרעה הרשע רודף אני לחזק את עצמי יחד עם אחרים ציבור גדול עד כמה שידי משגת, לחזרה בתשובה שלימה ונצחית מתוך שמחה וטוב לבב אמן ואמן.

ופידש רש"י, שבו ביום כלתה החררה שהוציאו ממצרים, והוצרכו למון, למדנו שאכלו משירי הבצק (או משירי המצה) ששים ואחת סעודות.

ולא הבנתי, שמצד אחד כתוב בפסוק שעם ישראל לא הכין צידה לדרך, ורש"י כותב להגיד בשבחן של ישראל שסמכו לגמרי על ריבונו של עולם, כמו שכתוב **כה אמר השם זכרתי לך חסד נעורייך אהבת כלותיך לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה**, ומצד שני כתוב שלקחו איתם בצק שהספיק להם ל 62 סעודות, ולא מובן אז הם בעצם כן הכינו צידה ל 30 יום אז איפה הביטחון בה' שיפרנסם??

גופם מצת מצוה, אז בער בהם אש קודש, לעשות עוד מצות שיהיה להם לכל שבעת ימי הפסח.

ולמרות שהיה להם ביטחון, אבל הם רצו מצות חבורה שהן עשו לבד לשם מצוה ולא לחם מן השמים, וכמו שרשי"י כתב "על שכמס" - אע"פ שבהמות הרבה הוליכו עמהם מחבבים היו את המצות (מכילתא).

ולכן הכינו בצק בליל פסח אחרי הסעודה, ורצו לעשות מזה מצות, אבל המצרים לחצו וגרשו אותם אז במקום לזרוק את הבצק ולסמוך על בורא עולם שידאג להם, עדיין בער בהם מצות חבורה שלנו, עבודת יד מהדרין מן המהדרין.

על כן שמו את הבצק במשארותם וחבטו בהם כל הזמן עד שיאפו אותם בסוכות, וכשעמלים במצות הם לא מחמיצות.

ולכן הקדוש ברוך כל כך שמח בהם, חסד נעורייך אהבת כלולותיך, שלא רק היה להם ביטחון בבורא עולם שידאג להם במדבר, אלא גם בער בהם הידור מצוה בכל מחיר, ואת הכסף שמו על חמורים, וביד כל הזמן עמלו ושחקו בבצק שלא יחמיץ, להידור מצוה, ולחביבות מצוה, אהבת כלולותיך.

וכמו שכתוב במכילתא היה נס והבצק הזה הספיק לחודש, דהיינו במקום לשבוע.

ללמדנו, שטעם המצווה אמורה לבעור בקרבנו, וגם כשיש בטחון, נהדר בגופינו ונתאמץ בכל כוחנו להידור מצוה, ודווקא ההתאמצות שאולי יכולים לוותר עליה, זה מוכיח את האהבה שלנו לבורא עולם, חסד נעורייך, אהבת כלולותיך.

וילנו מי יתן מותנו ביד השם באכלנו לחם לשבע

מן השמים, וכמו שכתוב במכילתא היה נס והבצק הזה הספיק לחודש, דהיינו במקום לשבוע.

ולכן ברגע שהסתיים הנס ונגמר להם המצות, מיד הם התלוננו, א. כי הרגישו מיד חוסר בהשתוקקות למצווה שטעמו במצות שהכינו באהבת כלולותיך, והנפילה הרוחנית גרם להם לייאוש, ב. הם נבהלו מאוד שהפסיק הנס, וחשבו אולי מאס בהם השם, ולכן התייאשו ונפלו לכדי כפירה מי יתן מותנו, אבל במים לא היה נס בהתחלה, לכן התאפקו במסירות נפש לישועת השם.

אבל האמת גם בלחם שהפסיק הנס, זה היה ניסיון לראות איך הם מגיבים בנפילה שלא יתייאשו חלילה, וגם בורא עולם רצה לשדרג אותם ללחם רוחני לגמרי יותר מהמצות שהכינו, לחם אבירים של מלאכי השרת, ולכן בלחם זה נחשב שביקשו כהוגן.

פלא עצום בצימאון למים רק אחרי שלושה ימים התלוננו, וגם רק אחרי האכזבה האיומה שסוף סוף הגיעו למים והמים היו מרים, **ולמרות** זאת הם לא כפרו לטעון מי יתן מותנו במכת חושך כמו הרשעים שלא רצו לצאת, **ואילו** בלחם כבר ביום הראשון שנגמר כבר התלוננו, והרי צמא יותר מסוכן ויותר מציק מאשר רעב? **וגם** לא מופיע שנענשו על זה, **ויותר מזה**, כתוב ברשי"י שלחם ביקשו כהוגן?? **אולי** יחסית לבשר!! **וגם** על היום הראשון שחסר לחם כבר מדברים בכפירה, **"מי יתן מותנו"** - כרשעים במכת חושך?

אלא נראה לי כפי שכתבתי הקטע הקודם, שברגע שהם טעמו את המצווה בתוך גופם מצת מצוה, אז בער בהם אש קודש, לעשות עוד מצות שיהיה להם לכל שבעת ימי הפסח, **ולמרות** שהיה להם ביטחון בה' שידאג לכל צרכיהם, אבל הם רצו מצות חבורה שהן עשו לבד לשם מצוה ולא לחם

לכן עלינו להתחזק בעיקר בתפר שבין עליה ועליה רוחנית, ולא ליפול עם סיוס עליה אחת, כי הסיוס לא אומר שבורא עולם מאס בעלייתנו, אלא יתכן שלהיפך בורא עולם רוצה עכשיו לשדרג אותנו לעליה ברמה גבוהה יותר, ועל כל פנים לא להתייאש כי יתכן שזה ניסיון לראות האם באמת אנחנו אוהבים את הבורא גם בסיוס התלהבות העלייה.

ובעזרת השם כל יום יהיו בעיניך כחדשים, נתחדש כל יום בעבודת השם, ככה לא יגמר לנו העלייה, אלא נתפס למעלה למעלה לידי הפרוסות לנו באהבה ובשמחה, "שובו אלי ושובה אליכם".

ויאמר אם שמוע תשמע לקול ה' אלקיך

להתעלות ולקבל עוד רוחניות, כי אדם מלא ברוחניות מתמלא ברוחניות.

וזה כנגד זה ברא אלוקים, גם בטומאה זה כך, מי שמלא בטומאה מתמלא עוד יותר כי המשביעו רעב ומחפש עוד טומאה ומטמא את עצמו בלי סוף ועדיין לא שבע.

ואילו כלי ריק מטומאה, אדם שנקי מטומאה אזי לא מקבל טומאה, הוא נשאר ריק מטומאה כמו אדם שבע מאוד שלא מסוגל לאכול אפילו עוד פירור.

הגמרא ברכות מ' אומרת שלא כמידת הקב"ה מידת בשר ודם, אצל בשר ודם כלי ריק מקבל ומתמלא, ואילו כלי מלא לא יכול לקבל עוד, ואילו אצל בורא עולם אדם שהוא כלי ריק שהוא רחוק מרוחניות לא מקבל ולא מתמלא ברוחניות, ואילו אדם שהוא ככלי מלא שהוא מלא ברוחניות דווקא כן ממשיך להתמלאות יותר ויותר, וכמה שהוא יותר מלא כך הוא מתמלא יותר.

וזה כוונת הפסוק "אם שמוע" - דהיינו אם אדם הוא רוחני ששומע בקול הקב"ה, אזי "תשמע" תמשיך

יעזרנו בורא עולם, שנהיה כלי מלא וכלי ריק, מלא ברוחניות שנוכל לקבל עוד שפע קודש, ושנישאר או נתרוקן ונהיה כלי ריק מטומאה שלא נתמלא מהטומאה המשתוללת בכל פינה ומקום, ונזכור שלא ניתן כלום ליצר הרע!! שום אחיזה!! רעיהם אותנו!! כך נישאר קדושים וטהורים, אמן ואמן.

זרע אברהם יצחק

ע"ש הרה"צ הקדוש רב אברהם יצחק אלפר והרה"צ רב יצחק רייזער זצ"ל בחייהם ובמותם לא נפרדו

וירא ישראל את מצרים מת על שפת הים

בכל זאת היהודים פחדו, הרי ליהודים הקב"ה בוודאי לא לקח את השכל??

ונראה לתרץ, על פי המדרש מדרש שכל טוב (בובר) שמות יד "ואמר פרעה לבני ישראל" הכוונה לדתן ולאבירם שנשארו במצרים, ובאו עם פרעה לרדוף אחרי בני ישראל ואח"כ כשראו את הים נבקע לבני ישראל מיד תהו בלבם והצטרפו עם בני ישראל, ויש מדרש דומה, שבעת קריאת ים סוף לא היו שם דתן ואבירם, כי הם היו מאלה שאמרו "נשובה מצרימה", ואחרי ששמעו כי הים נקרע לכלל ישראל, אז חזרו ונקרע הים שוב פעם שנית במיוחד עבורם.

ועם ישראל ראו בזה פלא עצום, שאיך ייתכן שדתן ואבירם שהתורה כינתה אותם רשעים כשמשה אמר להם למה תכה רעד, וגם הם הלשינו על משה עד כדי שנמסר משה להריגה בחרב פרעה, ולא רק שלא מתו כרוב עם ישראל במכת חושך, אלא הים גם נקרע מיוחד עבורם??

אלא הטעם הוא, שבורא עולם רצה שדתן ואבירם יהיו אתגר קשה למשה רבינו וניסיון לעם ישראל להיצמד להנהגת משה רבינו ולא למרוד בו כדתן ואבירם, ולכן בורא עולם לא הרג אותם במכת חושך, ולכן הים נקרע במיוחד עבורם.

ולכן עם ישראל חשב אולי גם בורא עולם יציל את חיל פרעה בכדי שיפחיד את עם ישראל וכך עם ישראל יצטרך כל הזמן להתחזק ביראת שמים, בכדי לנצח את חיל פרעה הרודף אחריהם, וכך גם מדויק בלשונו של רש"י "שעם ישראל ראה את מצרים מת על שפת הים - שלא יאמרו ישראל" ולא כתוב שלא יפחדו ישראל, וגם "וירדפו אחרינו" ולא כתוב ויהרגו אותנו, כי הם לא פחדו ממוות מהמצרים, אלא שחשבו שהקב"ה יציל אותם בכדי להפחיד את עם ישראל שכך עם ישראל יתחזקו תמיד ביראת שמים.

כתב רש"י שהים פלט את גופות המצרים לשפת הים, כדי שלא יאמרו ישראל כמו שאנחנו עולים מצד זה כך המצרים עולים מצד אחר רחוק מאתנו, וירדפו אחרינו.

ויש כאן תמיהה גדולה, שהרי על המצרים שנכנסו לתוך הים כבר התקשו המפרשים כפי שהארכת קודם, איך ייתכן שהעזו לסכן את עצמם, וכי מה חשבו המצרים, שבורא עולם קרע את הים בכדי שהם יעברו ויתפסו את היהודים???

והרי הם כבר חטפו 10 מכות, וראו בבירור שבורא עולם מפלה בין היהודים למצרים, שהמצרים סבלו והיהודים לא, אז ברור לכל אדם בעולם, שגם כאן גם נקרע הים להציל את היהודים ובוודאי לא לעזור למצרים?? **ובפרט** שכאן לא היה צורך לבורא עולם לעשות נס מיוחד להעניש את המצרים, אלא רק להפסיק את הנס של קריעת ים סוף וממילא פרעה וחייליו טובעים בים, אז למה נכנסו??

ועל כניסת המצרים לים יש כמה תירוצים בעניין, **המצודת דוד** - יהושע כד' ז' כתב שלמצרים היה חושך ולכן הם נכנסו לים כי לא ראו שהיה כאן נס, וכשגילו זאת היה כבר מאוחר, **אומנם הרמב"ן** מתרץ שהקב"ה לקח להם את השכל והשפיות ולכן מתוך שנאה נכנסו לים, **ורש"י** בספר יהושע שם **מוסיף** שאם היה מצרי שפחד להיכנס בא גל ומשך אותו פנימה לים.

אבל על היהודים לא מובן למה הם פחדו?? **גם** אם ידעו או ראו שהמצרים נכנסו לים הרי ברור הדבר שזה התאבדות מצד מצרים, ואין סיבה שהמצרים יצאו חיים?? **ובפרט** **שהאור החיים** הקדוש כותב על הפסוק "ואני הנני מחזק את לב מצרים ויבאו אחריהם ואכבדה בפרעה ובכל חילו ברבנו ובפרשיו" שבורא עולם ברחמיו סיפר לעם ישראל שהוא בכוונה גורר את מצרים לים שיטבעו בים, אז למה

ללמדנו, שיראת שמים אמתית צריכה להיות פנימית בלב פנימה, ולא רק מתוך פחד מגורם חיצוני, יראה טהורה שאני לא מסוגל לצער את אבא שבשמים, ובעזרת השם נתעלה ביראת שמים אמתית אמן ואמן.

וייראו העם את ה' ויאמינו בה' ובמשה עבדו

השמידים, כי בורא עולם חפץ ביראת שמים פנימית של בן אדם בעצמו יפחד לעבור על רצונו של בורא עולם ולא בגלל השוט.

ולכן, כאשר עם ישראל הגיעו להבנה כזו של יראת שמים פנימית, הם קיבלו גם הבנה חדשה באמונה, שבורא עולם לא מחפש להעניש ולהעביד אותנו כעבדים, **אדרבא** הוא רוצה בעבודת ה' לחבר אותנו אליו יותר חזק, כמה שיותר מצוות כך יותר חוטים מחברים אותנו אליו כביכול.

המשגיח הצדיק רבי אליהו לאפיאן זצ"ל, טען שכן היה תהליך הפוך מהרגיל, שבדרך כלל אחרי שיש אמונה אז יש יראת שמים, ואילו כאן קודם היה לעם יראת שמים ורק אחרי זה הם הגיעו לאמונה.

ובביאור עומק העניין, נראה שזה כפי מה שכתבנו קודם, שעם ישראל ראה שהמצרים מתו, אזי הבינו שבורא עולם לא רצה להשאיר את המצרים שימשו כשוט להפחיד את עם ישראל ולהביאם ליראת שמים, אלא בורא עולם

ללמדנו, שעבודת ה' מצד אחד זה מחייב לחיות כל רגע בחיים תחת משמר ומעצורים והשקעה במצוות המלוות אותנו כל רגע, אבל מצד שני אין לך בן חורין אלא מי שעוסק ועמל בתלמוד תורה.

ואין כאן שום סתירה, כי החיים על פי התורה זה קשה לגוף ואולי עבודות לגוף, אבל הנפש פורחת ושמחה כי היא מרגישה שהיא משוחררת מהטומאה וצומחת בעונג רוחני והאדם מלא בסיפוק שהוא זכה למלאות ולהשלים את מטרת חייו, ולא לחיות סתם בעולם ולסבול את לחצי החיים וייסורי החיים ובסוף למות בלי תכלית, אלא אדרבא נחיה את הרגע באמת, כי ניתן לכל רגע בחיים תוכן רוחני נצחי.

ויאמינו בה' ובמשה עבדו

לכן דווקא כאן באו עם ישראל ואמרו למרות שדתן ואבירן המתנגדים למשה ניצלו וחיים בנינו, בכל זאת אנחנו מתחייבים להאמין למשה רבינו שכל דבריו ישרים ונאמנים שהם דברי בורא עולם.

ואחרי התחייבות באמונת חכמים בשלימות למרות המקטרגים יש מקום לשירה, שאפילו שהקב"ה אמר למלאכים מעשי ידי טובעים בים, ואתם אומרים שירה??

אבל כשיש לעם ישראל התחזקות באמונת חכמים מושלמת ויראת שמים פנימית זו סיבה חשובה לשירה.

לפני בעל צפן נכחו תחנונו על הים

זה כבר בא לפני ושניתי ושלשתי בו, אלא הווי מתונים כלומר ממתנינים קודם שתפסקו הדין,

וחשבת להרחיב את ההסבר, שאפילו אם אדם זה בדיוק נידון בבית דין הזה 100 על בדיוק אותו מקרה, למרות שבית יודעים בוודאות שיש לו חזקה לרעה, בכל זאת עליהם לבדוק יסודי כל מקרה כאילו זה הפעם הראשונה,

כי אם חלילה בדיוק הפעם הזו מתוך 100 תהיה הפעם היחידה שהוא צודק ובגלל שלא בדקו טוב התחייבו אותו בטעות, שזה נגרום שהוא שיגיד שכל ה 99 שחייבו אותו גם זה טעות ושקר, כי שונאים אותו וסתם מחייבו אותו.

ככה היה אצל מצרים, דבר אחד מתוך 1000 רשעיות שעשו הם ליהודים מצאו דבר אחד שלא נראה כיושר אצל היהודים, למרות שעל פי הדין היה מגיע ליהודים הרבה יותר כסף פיצויים על עבודת הפרך.

בכל זאת היות והם מצאו שדרך אל הכסף היהודים כאילו שיקרו, לכן המצרים הרימו את הראש והחליטו בכוח הצדק והעבודה זרה בעל צפון שהוכיחו את צדקתם לתפוס את היהודים ולהרוג אותם ולהחזיר את כספם חזרה למצרים.

ועד היום אנחנו רואים עד כמה המושחתים הגדולים ביותר נאחזים בנקודת צדק שלהם מול נקודת אי צדק כביכול של הצדיקים, ומכוח נקודה מזערית זו כביכול הם נלחמים ומגדפים ומתעבים את הצדיקים, והם מצדיקים את דרכם הרעה.

ועליו פירש איוב (איוב יב) משגיא לגוים ויאבדם- המשך

הסתפקו במועט אלא רצו ללכת אחרי בורא עולם במדבר ולהתחייב לקיים את כל התורה!!!!

והנה כשמשלה שלח את המרגלים הוא ביקש מהם לבדוק "היש בה עץ" ומפרש רש"י הכוונה לאיוב הצדיק שמגן כעץ, ומעניין שהוא פתאום נמצא בארץ ישראל.

וייתכן שהוא לא רצה להיות 40 שנה במדבר והעדיף לחכות ולהצטרף לעם ישראל בארץ ישראל כאשר הם הגיעו אל המנוחה ואל הנחלה, אבל הוא מת לפני שבאו, כי לעבוד את הקב"ה צריכים גם כשלא נוח, גם כשמאוד קשה!!!

ולפי זה מובן למה יש שיטה בגמרא ב"ב טו' שאיוב לא היה ולא נברא אלא משל היה, כי דעה זו לא הסכימה שייתכן שאדם יקרא צדיק גמור אם זמין לו ובידו להגיע ליותר קדושה ולהצטרף ללימוד תורה עם שבט לוי כל שנות גלות מצרים ולא עשה זאת!!!

האבן עזרא כותב, שחלילה לנו להשוות את האמונה במשה לאמונה באלוקים, אלא הכוונה שכשם שהקב"ה לא משקר וכל דבריו אמת, כך עם ישראל האמין שכל דברי משה הם אמת בלי שקר, כי כל דבריו הם מציווי הקב"ה.

וקצת יש לתמוה, מה ראו עם ישראל דווקא כאן ובזמן הזה להאמין שמשה רבינו לא משקר???

ולפי הנכתב לעיל זה מובן, שהיות והמצרים מתו ולא נשארו לאתגר ולנסות את ישראל, ואילו דתן ואבירם נשארו לחיות להיות המתנגדים והמקררים והמסיתים נגד משה רבינו.

כתב רש"י (מהמכילתא) הוא נשאר מכל אלהי מצרים כדי להטעות את מצרים שיאמרו שהוא חזק ובכוחו לעצור את עם ישראל, ועליו פירש איוב (איוב יב) משגיא לגוים ויאבדם.

וראיתי בכלי יקר שדווקא עבודה זרה זו נשארה, כי צפון זה צד של הכסף ככתוב "מצפון זהב יאתה" וכן בגמרא ב"ב כה' "הרוצה שיעשיר, יצפין", ופרעה חשב שהיות והמצרים השאילו ליהודים כסף וזהב ושמלות על דעת שיחזרו לאחר 3 ימים במדבר, והיהודים לא חזרו ולא היה בדעתם להחזיר את הכסף, לכן טעו המצרים שעבודה זרה האחראית לכסף עצר את יהודים שהם רעים וגנבים וכשיש אי צדק אז גם עבודת זרה יותר חזקה מה'.

וזה מזכיר לי שיש תלמידים ואנשים ופושעים שעושים הרבה עבירות אבל אם פעם אחת מתוך 100 פעמים שעשה עבירה בטעות יצחקו עליו פעם אחת על דבר שהוא באמת לא עשה, הוא ירים את הראש ויצעק שהכל שקר והוא צדיק ורק מחפשים אותו מתוך שנאה ורשעות, ובכך הופך קערה על פיה, מנאשם הוא הפך למאשים.

כמו שכתוב במשנה אבות א' א' "הווי מתונים בדין" ופירש הרע"ב שאם בא דין לפניך פעם ושתיים וג' לא תאמר דין

איוב חי במצרים לפחות 80 שנה, דווקא בתקופה שעם ישראל שישב במצרים, והוא היה אחד מהיועצים של פרעה, ועליו כתוב במכת ברד "הירא את דבר השם", והנה הוא גם מסכם את מה שקרה לפרעה ולמצרים בקריעת ים סוף, ובהבנה ברורה הוא רואה את כל התמונה ומסביר את האמת, שהקב"ה מטעה את פרעה בכל מיני דרכים עד שמאבד אותם, **ופלא למה הוא לא התחבר לעם ישראל???**

למה אדם שכתוב עליו שבוא עולם והשטן התוכחו מי האיש הצדיק שאין כמוהו בצדקות בכל העולם האם הוא איוב או אברהם אבינו, ובכל זאת הוא כל כך קרוב להתעלות עם שבט לוי שהתמידו בארץ גושן ולהצטרף יחד עם הערב רב לעם ישראל ובכל זאת זה לא קרה, למה???

וייתכן שאכן גם צדיק כה גדול פחד להתחייב לקיים את כל התורה בהתחייבות כיהודי, וממילא זה מלמד על עם ישראל לימוד זכות שאין כדוגמתו שלמרות שראו את איוב במצרים שהוא ירא שמים וצדיק גמור, בכל זאת לא

כי אין דבר כזה!!! לא ייתכן שאדם יקרא צדיק גמור בלי תורה כשיש לו אפשרות להתחבר לתורה!! אין דבר כזה!!!

בס"ד

עלוני וטהר ליבנו

הדפסת עלוני השבוע נתמא:

נתרמו לרפואת ולהצלחת התורם
ובני משפחתו

זזה המקום לברך את ידידי בלב ונפש שותפי בעלונים
הרב שמשון בן שרה הי"ו
להצלחה בשלום בית ובכל העניינים אמן

לעילוי נשמות הצדיקים והצדקניות ע"ה

א"מ ר' שלום בן יצחק ריינר דודי הגאון רבי יונתן בן הגאון רבי יצחק זצ"ל
חדוה בת ישעיהו היינמן יצחק בן יעקב היינמן הינדא בת שלמה היינמן
רחל פריידא בת אביגדור בן ציון ומרדכי חיים בן רגינה
ש"ב הצדיק רבי יהודה (יודל) בן הרב צבי אריה זצ"ל אקרמן

לשידוך הגון בקרוב:

ישכר שלמה בן בראנה אליהו בן עלייה ראובן בן פרידה ישראל בן מרים אוריידה
משה בן נלי משה חיים בן לאה עקא נעמי בת פייגא רייזל
יוסף ישראל בן פייגא רייזל בתיה ברכה והדסה נחמה בת פייגא רייזל
"יהושע אליקים בן רחל" "בת אל בת רחל" *אויף די גאון און אפרינסה סופה*

ולרפואת והצלחת

הרב שלמה שמריהו בן חנה הרב אליעזר יעקב בן עקה משה לייב בן שושנה
דינה בת מוניק שילה בן ציפורה דינה יעל בת שיינדל רייזל
אורלי בת סילין אלי בן זרי (רבקה) אורי בן אורלי אריאלה בת אסתר רפאל
אליהו בן נעמי משה בן לאה ראובן בן לואיסה צבי בן מניה
מניה בת צביה פייגא רייזל בת שרה צפורה חיים מאיר בן מלכה רויזא

להצלחת:

אסתר בת חנה מרגלית בת אסתר דינאל בן ציונה

קבלת עלונים קבוע באימייל להארות והערות

106855@gmail.com

+972527120333 יוחנן ריינר

מבקש עזרה,

להדפסת ספר החיזוקים "וטהר ליבנו"

על כל הפרשיות

תזכה למצוות